

ÎNCHEIERE

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecător
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Societatea pe Acțiuni „Floarea Soarelui” și Societatea cu Răspundere Limitată „Wholemark-M”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Floarea Soarelui” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Wholemark-M” privind revendicarea bunurilor și încasarea sumei,

la cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Wholemark-M” împotriva Societății pe Acțiuni „Floarea Soarelui”, Societății cu Răspundere Limitată „Imexagro”, executorul judecătoresc Romaliischi Maxim privind încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 prin care s-au respins apelurile declarate de Societatea pe Acțiuni „Floarea Soarelui” și Societatea cu Răspundere Limitată „Wholemark-M”, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 24 martie 2016,

c o n s t a t ă

La 18 decembrie 2014, SA „Floarea Soarelui” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Wholemark-M” privind revendicarea bunurilor și încasarea sumei.

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a indicat că, între SA „Floarea Soarelui” în calitate de depozitar și SRL „Wholemark-M” în calitate de deponent a fost semnat contractul de păstrare nr. SC-04/01 din 01.01.2013.

Conform contractului menționat, la data de 16.01.2013, SA „Floarea Soarelui” a transmis la păstrare SRL „Wholemark-M” 258 871 kg de semințe de floarea soarelui, potrivit facturii de expediție nr. AO 0360003.

Conform pct. 4 al contractului de păstrare nr. SC-04/01 din 01.01.2013: „Producția agricolă este primită de întreprindere la păstrare până la cererea Agentului, însă nu mai târziu de 6 luni calendaristice”. Astfel, termenul maximal de păstrare a 258 871 kg de semințe de floarea soarelui a expirat la data de 16.07.2013.

Menționează că, prin încheierea Judecătoria Botanică mun. Chișinău din 23.01.2013, la cererea de chemare în judecată înaintată de către SC „Imexagro” SRL împotriva SA „Floarea Soarelui”, SC „Capriphil” SRL, executorul judecătoresc a aplicat sechestrul asupra 258 871 kg de semințe de floarea soarelui, aflate la elevatorul din s. Căinari („Wholemark-M” SRL).

La 23.01.2013 cantitatea menționată de floarea soarelui a fost sechestrată, conform procesului-verbal de sechestrul, în scopul executării titlului executoriu nr. 27-19/13 din 23.01.2013 emis de Judecătoria Botanică mun. Chișinău la cererea SC „Imexagro” SRL.

La 06.02.2014 Judecătoria Botanică mun. Chișinău prin încheiere a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintată de SC „Imexagro” SRL și inclusiv a dispus și anularea măsurilor asigurătorii aplicate prin încheierea din 23.01.2013 asupra 258 871 kg de semințe de floarea soarelui.

În legătură cu ridicarea sechestrului și expirarea termenului de păstrare, prin scrisorile-pretenții nr. 268 din 03.04.2014, nr. 320 din 24.04.2014, nr. 561 din 15.05.2014, nr. 991 din 02.12.2014, de nenumărate ori a solicitat scoaterea de la păstrare a semințelor de floarea soarelui.

Susține că, prin scrisoarea nr. 0610/2014 din 06.10.2014, SRL „Wholemark-M” neîntemeiat, făcând trimitere la faptul că în încheierea executorului din 14.03.2014 nu este indicată persoana care este obligată să achite serviciile de păstrare pe perioada sechestrului (23.01.2013-03.04.2014), a refuzat să încarce producția.

În ceea ce privește achitarea serviciilor elevatorului pe perioada sechestrului 23.01.2013 - 03.04.2014, consideră că pentru această perioadă achitarea serviciilor către SRL „Wholemark-M” urmează să fie efectuate de către executorul judecătoresc sau de către persoana în folosul căreia a fost aplicat sechestrul, adică SC „Imexagro” SRL.

La fel, indică că, în legătură cu incomensurabilitatea sumei serviciilor pentru păstrare pe perioada sechestrului (până la 200 000 lei) și costul semințelor de floarea soarelui reținute (2 019 193 lei), prin scrisorile nr. 320 din 24.04.2014, nr. 361 din 15.05.2014 a propus SRL „Wholemark-M” până la stabilirea persoanei obligate să achite serviciile de păstrare pe perioada sechestrului, să păstreze o parte a producției (echivalentă sumei serviciilor de păstrare) în calitate de gaj și să elibereze cantitatea de bază a producției, însă, pârâtul a ignorat propunerea dată.

Astfel, susține că, începând cu 03.04.2014 și până la moment, SRL „Wholemark-M” neavând temeiuri legale reține 258 871 kg de semințe de floarea soarelui, care-i aparțin, prin ce încalcă încheierea executorului judecătoresc din 14.03.2014, clauzele contractului de păstrare nr. SC-04/01 din 01.01.2013 și legislația în vigoare.

Luând în vedere că costul volumului de semințe de floarea soarelui, care este reținut ilegal, conform datelor evidenței contabile a SA „Floarea Soarelui” constituie 2 019 193, 80 lei (conform contractului nr. 326 din 16.01.2013 și facturii fiscale nr. JJ 1347769 din 16.01.2013), suma indicată pentru perioada reținerii ilegale de fapt a fost

scoasă din circulație, fiind suportată o pierdere majoră din cauza SRL „Wholemark-M”.

Respectiv consideră necesar de a încasa de la SRL „Wholemark-M” dobânda de întârziere pentru perioada 03.04.2014 - 21.12.2015.

Solicită reclamantul, în urma concretizării cerințelor, revendicarea de la SRL „Wholemark-M” în favoarea SA „Floarea Soarelui” a 258 871 kg semințe de floarea soarelui, cu încasarea ratei dobânzii de refinanțare în mărime de 668 488, 10 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 09.10.2015, SRL „Wholemark - M” a înaintat acțiune reconvențională împotriva SA „Floarea Soarelui”, SRL „Imexagro” și executorul judecătoresc Romaliischi Maxim privind încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reconvenționale s-a indicat că, la 01.01.2013 între SRL „Wholemark-M” în calitate de depozitar și SA „Floarea Soarelui” în calitate de deponent a fost semnat contractul de păstrare nr. SC-04/1, conform căruia la data de 16.01.2013, SA „Floarea Soarelui” a transmis la păstrare SRL „Wholemark-M” 258 871 kg de floarea soarelui, fapt confirmat prin factura de expediție nr. AO 0360003.

Sustine că, la 23.10.2013 cantitatea menționată de floarea soarelui a fost sechestrată de către executorul judecătoresc Romaliischi Maxim, conform procesului-verbal de sechestru, în scopul executării titlului executoriu nr. 27-19/13 din 13.01.2013 emis de Judecătoria Botanica mun. Chișinău la acțiunea SC „Imexagro” SRL.

Deși, din conținutul procesului-verbal de sechestru din 13.01.2013 reiese că bunurile sechestrate sunt transmise spre păstrare lui Butnaru Liviu, acestea în realitate au rămas la păstrare la elevatorul din s. Căinari ce aparține SRL „Wholemark-M” primul având doar calitatea de salariat al SRL „Wholemark-M”.

Menționează că, prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 06.02.2014 a fost dispusă scoaterea de pe rol a cererii SC „Imexagro” SRL înaintată împotriva SA „Floarea Soarelui”, inclusiv și anularea măsurilor asigurătorii aplicate prin încheierea aceleiași instanțe din 23.01.2013.

În baza acestei încheieri, executorul judecătoresc Romaliischi Maxim a ridicat sechestru de pe bunurile debitorului SA „Floarea Soarelui”.

Comunică că, despre ridicarea sechestrului a aflat din scrisoarea parvenită de la SA „Floarea Soarelui” la data de 03.04.2014, prin care s-a solicitat eliberarea mărfii aflate la păstrare, totodată fiind garantată achitarea serviciilor de prelucrare și păstrare a mărfii, cu solicitarea expedierii prin fax a contului de plată.

La 04.04.2014, SRL „Wholemark-M” a expediat prin faxul indicat Actul de prestare a serviciilor nr. 92, însă, cu toate acestea, pârâtul nu a achitat prețul serviciilor conform actului respectiv, motivând că nu este de acord cu calculul prezentat, deoarece acesta conținea inclusiv și pierderile naturale în mărime de 0,5% lunar, precum și faptul că nu este responsabil de achitarea prețului serviciilor prestate pentru perioada în care marfa a fost sub sechestru.

Relatează că, conform încheierii executorului judecătoresc Rodica Bumbac nr. 092-30/2015 din 14.01.2015 și procesului-verbal de sechestru întocmit de către același executor judecătoresc, a fost aplicat sechestru pe cantitatea de 190 000 kg semințe de floarea soarelui din cantitatea totală transmisă la păstrare de 258 871 kg, cu transmiterea acestei cantități la păstrare SA „Floarea Soarelui”. Restul cantității de 68 871 kg a rămas la păstrare la elevatorul din s. Căinări ce aparține SRL „Wholemark-M”, serviciile respective fiind plătite în continuare de către SA „Floarea Soarelui” prin intermediul executorului judecătoresc.

Astfel, indică că, datoria totală a SA „Floarea Soarelui” față de SRL „Wholemark-M” SRL pentru serviciile de păstrare și prelucrare a mărfii conform contractului de păstrare nr. SC-04/01 din 01.01.2013 pentru perioada 16.01.2013-28.01.2015 constituie suma de 267 262,10 lei, fapt reflectat în Actul de prestare a serviciilor nr.176 din 28.01.2015.

Conform scrisorilor nr. 09/04 din 09.04.2014, nr. 0610 din 06.10.2014, nr. 1912/2014 din 19.12.2014 și nr. 1901/2015 din 19.01.2015 expediate în adresa SA „Floarea Soarelui”, s-a încercat soluționarea amiabilă a litigiului, însă pârâtul a refuzat achitarea benevolă a datoriei, motivând că nu este obligat să achite remunerația pentru prelucrarea și păstrarea mărfii, această obligație revenind SC „Imexagro” SRL, creditorul care a solicitat aplicarea sechestrului.

Solicită SRL „Wholemark-M”, încasarea în mod solidar din contul pârâților a sumei de 267 262,10 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 24 martie 2016, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de SA „Floarea Soarelui”, fiind revendicat de la SRL „Wholemark-M” în beneficiul SA „Floarea Soarelui”, 258 871 kg de semințe de floarea soarelui. S-a respins cerința SA „Floarea Soarelui” privind încasarea de la SRL „Wholemark-M” a sumei de 668 488, 10 lei și a cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată. A fost admisă parțial cererea reconvențională înaintată de SRL „Wholemark-M” și s-a încasat din contul SA „Floarea Soarelui” în beneficiul SRL „Wholemark-M” suma de 267 262,10 lei, cheltuielile de judecată în mărime de 10 517,86 lei ce constituie taxa de stat achitată la înaintarea cererii reconvenționale în mărime de 8 017,86 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 2 500 lei, iar în total suma de 277 779, 96 lei. S-a respins cerința înaintată de SRL „Wholemark-M” privind încasarea în mod solidar din contul SRL „Imexagro” și a executorului judecătoresc Romaliischi Maxim a sumei de 267 262,10 lei și a cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, SA „Floarea Soarelui” și SRL „Wholemark-M”, au contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 s-au respins apelurile declarate de SA „Floarea Soarelui” și SRL „Wholemark-M”, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 24 martie 2016.

La 06 iulie 2017, SA „Floarea Soarelui” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea dispozițiilor judecătorești în partea ce ține de respingerea cerințelor SA „Floarea Soarelui” și în partea admiterii acțiunii reconvenționale înaintate de SRL „Wholemark-M”, emiterea unei noi hotărâri de respingerea a acțiunii reconvenționale, cu indicarea în hotărârea nouă a contravalorii în sumă de 2 019 193, 80 lei a bunurilor revendicate de la SRL „Wholemark-M” – 258 871 kg semințe de floarea soarelui, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărârile judecătorești în partea contestată, considerându-le neîntemeiate și ilegale, prin faptul că au fost emise cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Susține că instanțele de judecată au interpretat eronat prevederile art. 94 alin. (1) CPC, încălcând drepturile SA „Floarea Soarelui” la compensarea cheltuielilor de judecată.

La fel, relatează că, ignorând prevederile legale, prima instanță și instanța de apel au considerat că pentru perioada 23.01.2013 – 03.04.2014 bunurile erau depozitate conform contractului de păstrare din 01.01.2014 și nu conform procesului-verbal de sechestru din 23.01.2013, fiind astfel greșit pusă pe seama SA „Floarea Soarelui” responsabilitatea pentru perioada respectivă.

Consideră că, din moment ce SA „Floarea Soarelui” pe perioada sechestrului nu a avut posibilitatea în calitate de deponent să revendice bunurile, nici SRL „Wholemark-M” în calitate de depozitar conform contractului de păstrare din 01.01.2013 nu este în drept să solicite încasarea sumei.

În ceea ce ține de încasarea sumelor pentru păstrarea bunurilor ulterior datei de 03.04.2014, consideră că SA „Floarea Soarelui” nu este obligată să le achite din moment ce din această dată, SRL „Wholemark-M” în mod abuziv a refuzat să elibereze bunurile.

La 31 iulie 2017, cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel a declarat și SRL „Wholemark-M”, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea admiterii cererii de chemare în judecată a SA „Floarea Soarelui”, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acestei acțiuni.

În susținerea recursului s-a invocat încălcarea de către instanțele de judecată a normelor de drept material și procedural.

Susține că, în situația în care prima instanță și instanța de apel au ajuns la concluzia că, cerința SA „Floarea Soarelui” privind revendicarea bunului este întemeiată, cel puțin urmau să dispună revendicarea numai a cantității de 227 806, 48 kg de semințe de floarea soarelui, deoarece, lunar, cantitatea de marfă transmisă la păstrare, după prelucrare scădea cu 0,5%.

Consideră că prin obligarea SRL „Wholemark-M” de a transmite SA „Floarea Soarelui” întreaga cantitate de marfă inițial depusă la păstrare, în mărime de 258 871 kg semințe de floarea soarelui, de fapt s-a dispus încasarea sumei de 242 303, 25, în lipsa unui temei legal.

Referitor la termenul declarării recursurilor, Colegiul menționează că actele cauzei nu atestă cu certitudine data recepționării de către recurenți a deciziei integrale, iar în astfel de circumstanțe recursurile declarate la 06.07.2017 și 31.07.2017, se consideră depuse cu respectarea termenului prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursurile declarate de SA „Floarea Soarelui” și SRL „Wholemark-M”, urmează a fi declarat inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de SA „Floarea Soarelui” și SRL „Wholemark-M”, sunt declarative și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, completul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că

cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În cazul de față, argumentele invocate de către recurenți în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Completul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2001, Meyer vs Germania, 22 martie 2016*), însă în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de SA „Floarea Soarelui” și SRL „Wholemark-M”, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „Floarea Soarelui” și Societatea cu Răspundere Limitată „Wholemark-M”, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari